

DECIZIE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Suduc Marian în numele inculpatului Grate Ghenadie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 31 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Grate Ghenadie XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.10.2013– 31.03.2015;

Instanța de apel: 16.04.2015–10.11.2015; 03.05.2016-19.09.2016;
23.03.2017-12.09.2017;27.04.2018-24.09.2018

Instanța de recurs: 26.01.2016– 05.04.2016; 22.11.2016-14.02.2017;
14.12.2017-20.03.2018; 31.01.2019-12.06.2019

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 31 martie 2015 Grate Ghenadie a fost condamnat în baza art.196 alin. (4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința *instanța de fond a reținut că Gh. Grate se învinuiește în aceia că*, la 12.09.2012, cunoscând faptul că are o stare financiară precară, având intenția însușirii prin înșelăciune a bunurilor lui A. Ceapchii, a solicitat de la ultimul suma de 90 000 de Euro pentru investirea mijloacelor bănești într-o afacere. În vederea redării unui aspect real cererii sale și determinării lui A. Ceapchii să-i acorde suma solicitată, Gh. Grate intenționat i-a promis că va avea o cotă-parte din afacere și 1 000 de Euro lunar. Astfel, la data de 12.09.2012, în vederea realizării intenției sale criminale, Gh. Grate a primit de la A. Ceapchii suma de 40 000 de Euro.

Ulterior, la data de 12.12.2012 Gh. Grate, continuând acțiunile sale, sub pretextul necesității dobândirii unui profit mai mare din afacere, a primit de la A. Ceapchii suma de 40 000 de Euro, iar până la finele anului 2012, sub pretextul de a devama un lot de marfă, A. Ceapchii i-a mai transmis lui Gh. Grate încă 10 000 de Euro.

Banii în sumă de 90 000 de Euro au fost însușiți de către Gh. Grate cauzându-i lui A. Ceapchii o daună materială considerabilă, în proporții deosebit de mari, care conform cursului oficial al BNM constituie 1 432 800 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare, conform învinuirii formulate prin rechizitoriu, la 9 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a desfășura activități economice pe un termen de 5 ani, argumentând următoarele:

- probele prezentate de acuzare cu certitudine dovedesc, că la momentul solicitării și primirii banilor inculpatul nu l-a informat pe A. Ceapchii despre situația reală a firmei, care la acel moment avea datorii de zeci de milioane de lei, fapt care ulterior a și dus la intrarea firmei în insolabilitate;

- unicul beneficiar al sumei de 90 000 de Euro a fost inculpatul, care l-a dus în eroare pe A. Ceapchii asupra faptului că banii urmează a fi investiți în firmă;

- încheierea contractelor de împrumut urma a fi apreciată ca o modalitate de inducere în eroare a părții vătămate, care avea o încredere și mai mare în restituirea datoriei;

- inculpatul a primit personal banii, aceștia nefiind trecuți prin contabilitatea firmei;

- la data primirii banilor de către inculpat, firma acestuia se afla în mai multe litigii economice cu caracter patrimonial;

- acțiunile întreprinse de inculpat, și anume eliberarea recipiselor și încheierea contractelor de împrumut erau efectuate cu scopul de a demonstra caracterul „legitim” al acțiunilor sale și de a câștiga încrederea părții vătămate, pentru a primi ulterior de la acesta sume și mai mari, pe care nu avea intenția de a le restitui.

3.1. Împotriva sentinței a declarat și partea vătămată, care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului în baza art.190 alin.(5) Cod penal, argumentând că instanța de fond eronat a recalificat acțiunile inculpatului.

3.2. Cu apel sentința a fost contestată și de către avocatul M. Suduc în numele inculpatului, care a solicitat casarea totală a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe motiv că acțiunile lui Gh. Grate nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.art.190 alin.(5), 196 alin.(4) Cod penal.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat următoarele:

- prin ordinele de încasare și de plată, anexate la materialele cauzei penale, s-a constatat faptul că suma de 90 000 de Euro, împrumutată de la partea vătămată, a fost introdusă în casa întreprinderii SRL “Rumitox” și ulterior a fost folosită pentru activitatea firmei, nefiind însușită de inculpat;

- din depozițiile părții vătămate rezultă că după ce a împrumutat suma de 90 000 de Euro SRL „Rumitox” în persoana lui Gh. Grate, l-a rugat pe ultimul să-i elibereze o recipisă, ca persoană fizică, precum că a împrumut această sumă de la el pentru a se asigura, însă suma de 90 000 de Euro, pe care a împrumutat-o conform contractelor de împrumut întreprinderii SRL „Rumitox” în persoana lui Gh. Grate, este aceeași sumă indicată în recipisa eliberată de Gh. Grate ca persoană fizică, deci a dat cu împrumut numai o sumă de bani, și anume 90 000 de Euro;

- partea vătămată s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea de la Gh. Grate a sumei de 97 500 de Euro, iar în cadrul examinării cauzei civile, între ei a fost încheiată o tranzacție de împăcare conform căreia Gh. Grate a recunoscut datoria de 90 000 de Euro și 7 500 de Euro ca dobândă, obligându-se să o achite benevol conform unui grafic;

- tranzacția de împăcare a fost aprobată de instanța de judecată și prin încheierea din 02.12.2013 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, procesul civil în baza acțiunii reclamantului A. Ceapchii către Gh. Grate, privind încasarea datoriei, a fost încetat ;

-raporturile care au avut loc în perioada de timp, cuprinsă între 12.09.2012 și finele anului 2012, între Gh. Grate și partea vătămată, au constituit raporturi civile, pentru care erau aplicabile normele de drept civil;

- în acțiunile inculpatului lipsește intenția eschivării de la onorarea angajamentului asumat față de A. Ceapchii de restituire a împrumutului;

- la materialele cauzei nu există nici o probă care ar confirma faptul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, sau cauzării de daune materiale proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2015, apelul declarat de avocatul M. Suduc în numele inculpatului a fost respins, ca nefondat.

Apelurile declarate de procuror și de partea vătămată A. Ceapchii au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gh. Grate a fost condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal, la 8 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani.

4.1. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii de escrocherie, invocate în rechizitoriu și a conchis că, instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în prevederile art.196 alin.(4) Cod penal, deoarece vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal, a fost dovedită pe deplin.

5. Hotărârile judecătorești au fost atacate cu recurs ordinar de către avocatul M. Suduc în numele inculpatului, care a solicitat casarea totală a acestora și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, invocând argumente care au fost menționate în cererea de apel.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2016, apelul declarat de avocatul M. Suduc în numele inculpatului a fost respins, ca nefondat, iar apelurile declarate de procuror și de partea vătămată admise, casată sentința inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gh. Grate a fost condamnat în baza art.196 alin.(4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

8. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea totală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, invocând motive similare celor menționate în cererea de apel.

8.1. Hotărârile judecătorești au fost atacate cu recurs ordinar de către avocatul M. Suduc în numele inculpatului, care a solicitat casarea totală a acestora și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2017 recursurile ordinare declarate au fost admise, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, apelul declarat de avocatul M. Suduc în numele inculpatului a fost respins, ca nefondat, iar apelurile declarate de procuror și de partea vătămată admise, casată sentința inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gh. Grate a fost condamnat în baza art.196 alin.(4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

11. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o acuzatorul de stat, care a solicitat, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată invocând următoarele:

- probele prezentate de acuzare cu certitudine dovedesc, că la momentul solicitării și primirii banilor inculpatul nu l-a informat pe A. Ceapchii despre situația reală a firmei, care la acel moment avea mari datorii și mai multe litigii economice, fapt care ulterior a și dus la intrarea firmei în insolabilitate;

- unicul beneficiar al sumei de 90 000 de Euro a fost inculpatul, care l-a dus în eroare pe A. Ceapchii asupra faptului că banii urmează a fi investiți în firmă, or contractele de împrumut nu au fost înregistrate în contabilitatea întreprinderii, iar banii nu au fost trecuți în contabilitate;

- inculpatul nu l-a informat pe pătimit că dânsul activa în SRL „Rumitox” ca fondator cu cota parte 50 %;

- încheierea contractelor de împrumut urma a fi apreciată ca o modalitate de inducere în eroare a părții vătămate, care avea o încredere și mai mare în restituirea datoriei;

- eliberarea recipiselor și încheierea contractelor de împrumut au fost efectuate cu scopul de a demonstra caracterul „legitim” al acțiunilor sale și de a câștiga încrederea părții vătămate, pentru a primi de la acesta sume și mai mari, care nu avea intenția de a le restitui.

11.1 Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar avocatul M. Suduc în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, argumentând următoarele:

- între Gh. Grate și A. Ceapchii în perioada 12.09.2012 și finele anului 2012 au avut loc raporturi civile, pentru care sunt aplicabile normele de drept civil;

- instanța de apel nu a apreciat și nu s-a pronunțat asupra încheierii Judecătoriei Buiucani din 02.12.2013 prin care procesul civil intentat la acțiunea lui A. Ceapchii către Gh. Grate privind încasarea datoriei în sumă de 90 000 euro a fost încetat în legătură cu aprobarea tranzacției de împăcare;

- instanța de apel a ignorat indicațiile instanței de recurs menționate în deciziile din 05.04.2016 și 14.02.2017, și nu a apreciat probele prezentate de părți, limitându-se doar la transcrierea lor;

- pedeapsa stabilită este prea aspră, nu s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și persoana inculpatului, care anterior nu a fost atras la răspundere penală.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2018 recursurile ordinare declarate au fost admise, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea deciziei instanța de recurs a reținut că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate de către apărare în apelul declarat, iar probele care au stat la baza hotărârii adoptate doar au fost transcrise în conținutul deciziei fără a fi apreciate din punct de vedere al concludenței, utilității și veridicității în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal lărgit a menționat că instanța de apel a omis să se pronunțe asupra încheierii din 02.12.2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, prin care a fost aprobată tranzacția de împăcare și procesul civil în baza acțiunii reclamantului A.Ceapchii către Gh. Grate, privind încasarea datoriei de 90 000 euro, a fost încetat.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2018 apelul avocatului M. Suduc în numele inculpatului a fost respins ca nefondat.

Apelurile declarate de către acuzatorul de stat și de către partea vătămată au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Gh. Grate a fost condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal, la 8 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a mijloacelor financiare pe termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

14. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii de escrocherie, invocate în rechizitoriu și a conchis că, instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în prevederile art.196 alin.(4) Cod penal, deoarece vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, a fost dovedită pe deplin.

Colegiul penal a apreciat că prin declarațiile părții vătămate se confirmă intenția lui Gh. Grate de a dobândi în mod ilicit mijloacele bănești ale părții vătămate, astfel, inculpatul Gh. Grate a primit banii personal de la partea vătămată, (reprezentând ultimului o realitate falsă, că sumele date de bani vor fi investite într-o afacere, din care partea vătămată va avea o cota lunară de 1 000 Euro), or, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că mijloacele bănești obținute de la partea vătămată nu au fost trecute de către inculpat în contabilitatea firmei. Însuși Gh. Grate a declarat că în perioada când SRL „Rumitox” a intrat în proces de insolabilitate, partea vătămată nu se afla pe lista creditorilor.

În continuare instanța de apel a reținut că unicul beneficiar al sumei de 90 000 euro a fost inculpatul, care a dus în eroare partea vătămată precum că banii urmează să fie investiți în firmă din care A. Ceapchii va beneficia de un profit lunar în mărime de 1 000 euro. Totodată, s-a menționat că încheierea contractului de împrumut nu poate reflecta existența doar a unui raport civil între părți, deoarece prin intermediul acestui act civil care a fost încheiat din numele firmei SRL „Rumitox” inculpatul a urmărit scopul de a căpăta încrederea față de partea vătămată, deoarece restituirea datoriei era asigurată de către firmă.

Instanța de apel a menționat că dispozițiile de plată (f.d.39-50 vol. I) nu confirmă că împrumuturile ridicate de la partea vătămată au fost transferate pe contul care aparține SRL „Rumitox” deoarece aceste ordinele de plată (f.d.156-192 vol. I) nu reflectă faptul că aceste sume de bani au fost luate cu împrumut de la partea vătămată A. Ceapchii, or, ultimul urma să beneficieze de profituri bănești în mărime de 1 000 Euro/lunar ca urmare a împrumuturilor efectuate, aceasta din urmă fiind promisiunea expresă a inculpatului.

Așadar, Colegiul penal a apreciat că dispozițiile de încasare nr.13240 din 07.09.2012, nr.13561 din 13.09.2012, nr.13647 din 14.09.2012, nr.13715 din 17.09.2012, nr.13853 din 21.09.2012, nr.14079 din 24.09.2012, nr.14137 din 25.09.2012, nr.14247 din 27.09.2012, prin care SC „Rumitox” SRL a încasat de la Gh. Grate suma de 1 764 427 lei nu dezvinovătesc acțiunile inculpatului, deoarece aceste dispoziții nu au fost încasate nemijlocit de la A. Ceapchii și fiind apreciate în coroborare cu faptul că nu au fost înregistrate nici contractele de împrumut, denotă incontestabil că intenția inculpatului Gh. Grate a fost îndreptată spre dobândirea de către ultimul, prin înșelăciune, a mijloacelor financiare de la partea vătămată și nu de a crea raporturi civile/de afaceri cu A. Ceapchii.

La fel, instanța a menționat că contractele de împrumut încheiate nu pot justifica existența unui raport civil între părți deoarece pe de o parte, contractele respective au fost încheiate din numele lui I. Pedureț, directorul SRL „Rumitox” și, pe de altă parte, contractele date nu au fost înregistrate în contabilitatea firmei, fiind constatat faptul că A.Ceapchii nu figurează în calitate de creditor, ceea ce denotă expres intenția inculpatului încă de la momentul intrării în posesia acestor bunuri, că avea scopul însușirii acestor

mijloace bănești și nu intenționa să îndeplinească angajamentele asumate.

Referitor la contractele de împrumut din 12.09.2012, 12.12.2012 și 12.12.2012 care, în viziunea apărării dovedesc raporturile civile între inculpat și partea vătămată, Colegiul a relevat că acestea sunt întocmite în altă limbă decât cea de stat, indicând un reprezentant al companiei debitoare „Igor Pedureț”, iar la scopul primirii împrumutului, termenul restituirii, modalitatea de restituire, răspunderea părților pentru neexecutarea prevederilor contractuale, nu au fost stabilite careva termene, fapt ce denotă că inculpatul Gh. Grate din momentul primirii primei rate de 40 000 euro urmărirea scopul sustragerii sumelor menționate, neindicând data scadenței nici răspunderea părților pentru neexecutarea prevederilor contractului.

Astfel, instanța de apel a menționat că sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voința, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului. Iar atunci când făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitatea nu le are își demonstrează reaua-voință în raport cu victima.

Colegiul a menționat că în speță s-a constatat intenția directă a lui Gh. Grate de a dobândi ilicit, prin înșelăciune și abuz de încredere bunurile părții vătămate, or, inculpatul încă de la momentul dobândirii mijloacelor bănești nu avea intenția de a onora angajamentele asumate (partea vătămată va avea o cotă parte din afacere și suma de 1 000 Euro/lunar), fapt ce rezultă și din situația reală în care se afla firma SRL „Rumitox”, și anume aceasta avea numeroase datorii, fapt ce a dus la intrarea acesteia în insolvență, iar la data primirii banilor de către Gh. Grate, firma respectivă se afla în mai multe litigii cu caracter patrimonial și erau pe rol la executorii judecătorești mai multe titluri executorii.

Cu referire la încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 02.12.2013, prin care a fost încetat procesul civil intentat la acțiunea reclamantului A. Ceapchii către părțile Gh. Grate privind încasarea datoriei în sumă de 97 500 euro și aprobată tranzacția de împăcare, instanța de apel a notat că aceasta nu combate intenția inițială a inculpatului la momentul dobândirii ilicite a mijloacelor bănești de la partea vătămată A. Ceapchii, și anume de însușire a acestor sume de bani și de neonorare a îndeplinirii angajamentelor asumate. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi încadrată drept o escrocherie în cazul, în care infractorul încă la momentul intrării în posesia acestor bunuri avea drept scop însușire lor și nu intenționa să îndeplinească angajamentul asumat.

Cu referire la soluția instanței de fond referitor la recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art.196 alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi „cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere”, Colegiul a reținut că instanța de fond în mod eronat a stabilit că acțiunile lui Gh. Grate nu au constituit o însușire, or, prin probele administrate la dosar, s-a stabilit în mod incontestabil că încă de la momentul intrării în stăpânire asupra mijloacelor bănești, inculpatul a urmărit scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat, intenția acestuia fiind demonstrată prin faptul că la momentul dobândirii banilor de la A. Ceapchii, firma SRL „Rumitox” deja avea probleme financiare, având datorie de circa 3 000 000 lei. Inculpatul a încheiat contractele de împrumut din numele întreprinderii și din numele lui I. Pedureț și nu din numele său propriu, prin ce se dovedește că a prezentat la încheierea actelor civile informații denaturate (partea vătămată a indicat că în contractele încheiate cu firma figura „Pădureț”, persoana care de fapt trebuia să reprezinte firma „Rumitox”, asta i-a dat de înțeles că ceva nu este în regulă).

În concluzie instanța de apel a relevat că acțiunile inculpatului Gh. Grate întrunesc

elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(5) Cod penal, menționând totodată că Gh. Grate a fost pus sub învinuire în baza art.190 alin.(5) Cod penal în redacția Legii nr.985-XV din 18.04.2002, acțiunile acestuia nefiind de criminalizate prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018.

La individualizarea pedepsei instanța de apel, ținând cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate.

15. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond și cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o avocatul M. Suduc în numele inculpatului, care invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6), 8) art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din următoarele argumente:

- instanța de apel eronat a conchis că inculpatul a fost unicul beneficiar al sumei de 90 000 euro, or, prin dispozițiile de încasare nr.13240 din 07.09.2012, nr.13561 din 13.09.2012, nr.13647 din 14.09.2012, nr.13715 din 17.09.2012, nr.13853 din 21.09.2012, nr.14079 din 24.09.2012, nr.14137 din 25.09.2012, nr.14247 din 27.09.2012 s-a demonstrat că banii primiți, Gh. Grate i-a introdus în contabilitatea SC „Rumitox” SRL;

- faptul că inculpatul nu a înregistrat în contabilitatea firmei contractele de împrumut și nu le-a atribuit număr de intrare nu confirmă intenția de dobândire prin înșelăciune a mijloacelor bănești și cu atât mai mult nu confirmă că aceste sume au fost dobândite de inculpat, aceasta reprezentând o încălcare de evidență a documentelor întreprinderii;

- instanța de apel nu a dat nici o apreciere acțiunii civile înaintate de către partea vătămată de încasarea a sumei de 90 000 euro și dobânzii de 7 500 euro de la Gh. Grate, precum și încheierii judecătoreii Buiucani din 02.12.2013, prin care procesul civil a fost încetat în legătură cu aprobarea tranzacției de împăcare, prin care conform practicii CEDO în mod cert se constată, că raporturile care au avut loc între inculpat și partea vătămată au constituit raporturi civile, pentru care erau și sunt aplicabile normele de drept civil, dar nu răspunderea penală;

- eronat instanța de apel a conchis că inculpatul nu a întreprins nici o acțiune în vederea reparării prejudiciului cauzat, or, însăși partea vătămată a confirmat că Gh. Grate i-a restituit 14 000 euro și un teren în valoare de 33 000 euro;

- la momentul primirii banilor firma „Rumitox” SRL activa, iar activele acesteia cu mult depășeau suma împrumutului;

- instanța de apel a ignorat indicațiile și recomandările Curții Supreme de Justiție reflectate în deciziile adoptate de către aceasta la 05.04.2016, 14.02.2017 și 20.03.2018;

- instanța de apel nu a dat nici o apreciere modificărilor efectuate în art.190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018 în vigoare din 17.08.2018, care pot fi aplicabile în privința lui Gh. Grate;

- decizia instanței de apel contravine prevederilor art.art.8 și 389 alin.(1) Cod de procedură penală, iar la cercetarea probelor instanța nu a ținut cont de prevederile art.101 Cod de procedură penală.

16. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Pentru a statua asupra netemeinicii cererii de recurs depuse de apărătorul M. Suduc, Colegiul penal a făcut verificările temeiurilor de casare invocate de către recurent, raportându-le la actele dosarului și constatând că decizia instanței de apel este conformă legii, fără a prezenta vreo lipsă, care să o afecteze. Mai mult, nu există nici alte motive, neinvocate de recurent, care ar putea fi luate în considerare din oficiu, de natură să răstoarne soluția de condamnare a inculpatului Gh. Grate în baza art.190 alin.(5) Cod penal.

Prin urmare în conformitate cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor expres prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Din conținutul recursului ordinar declarat se constată că recurentul, face referire la temeiurile de casare din art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, intervenind cu solicitarea de a se dispune casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Gh. Grate să fie achitat.

Analizând textul recursului, Colegiul penal constată că autorul consemnează doar circumstanțe factologice, pe care le descrie în detaliu, evidențiind că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probatoriu administrat pe caz, care în opinia sa de fapt confirmă că între inculpat și partea vătămată au avut loc relații civile, pentru care erau și sunt aplicabile normele de drept civil, dar nu răspunderea penală. Mai invocă și argumente că, instanța de apel a ignorat indicațiile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din deciziile adoptate la 05.04.2016, 14.02.2017 și 20.03.2018.

Ținând cont de argumentele menționate în recurs, Colegiul penal atestă că acesta se bazează în mod primordial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel cu dispunerea achitării lui Gh. Grate.

În același context, Colegiul ține să evidențieze că, invocarea formală a unor temeiuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu va face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente de drept, care lipsesc în textul recursului, și care ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întregul proces penal.

Așadar, instanța supremă nu se va expune cu privire la pretinsele erori de drept prevăzute de pct.6) și 8) din alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, întrucât semnalându-le, autorul cererii de recurs a omis să descrie esența acestora și relevanța lor pentru cauza deferită judecării.

Tot aici Colegiul penal ține să menționeze că prezentul dosar a fost deja supus verificării de către instanța de recurs, în rezultat decizia instanței de apel a fost casată, cu remiterea cauzei la rejudecare din motivul că, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate de către apărare în apelul declarat, iar probele care au stat la baza hotărârii adoptate nu au fost apreciate din punct de vedere al concludenței, utilității și veridicității în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală. Totodată, instanța de apel a omis să se pronunțe asupra încheierii din 02.12.2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Dispozițiile legale referitoare la limitele rejudecării în cazul casării hotărârii de instanța de recurs sunt cuprinse în art.436 Cod de procedură penală, unde este stipulat

expres că **instanța de rejudecare este pe deplin independentă**, respectând, în mod firesc și logic, indicațiile instanței de recurs, care, potrivit art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la momentul pronunțării recursului.

Verificând în subsidiar materialele dosarului și ținând seama de cele consemnate în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, instanțade apel, prin rejudecare, a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă prin care Gh. Grate a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În opinia Colegiului penal soluția respectivă este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept incidente cauzei, iar careva temeieri de a interveni în această soluție nu s-au stabilit. Decizia recurată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar raționamentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art.6 din CEDO.

În acest context, Colegiul va respinge argumentele recurentului precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art.414 Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și să verifice probatoriul administrat, întrucât reieșind din decizia contestată se învederează că aceasta cuprinde atât descrierea și analiza detaliată a tuturor probelor, cât și răspunsurile argumentate la alegațiile apelanților.

Din alt punct de vedere, invocând prevederile din art.100 alin.(4) și art.101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, Colegiul remarcă faptul că, verificarea probelor este atributul exclusiv al activității desfășurate de instanțele de fond, iar descrierea lor amănunțită în cererea de recurs, precum și criticele semnalate în legătură cu pretinsa interpretare eronată a acestora nu este obiect de cercetare la etapa dată a procedurilor.

Referitor la argumentele părții apărării precum că, fapta lui Gh. Grate nu putea fi calificată drept escrocherie și încadrată în baza art.190 alin. (5) Cod penal, deoarece relațiile dintre inculpat și partea vătămată sunt de natură civilă, corect instanța de apel le-a apreciat ca fiind neîntemeiate și contrare stării de fapt constatate la caz.

Prin urmare, opozabil poziției susținute de recurent, se relevă că, potrivit art.art.384 alin.(3), 410 alin.(1), 414 alin.(1), 417 alin.(1) pct. 8) și 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile a îndeplinit obligația legală de a supune verificării legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, drept urmare decizia instanței de apel cuprinde raționamente, care au dus la respingerea apelului avocatului M. Suduc în numele inculpatului, ca nefondat și admiterea apelului acuzatorului de stat, precum și motivele adoptării unei atare soluții. Cele consemnate supra, evidențiază că instanța de apel a acordat o atenție sporită materialelor cauzei, înlăturând justificat și prin argumente temeinice versiunea părții apărării despre nevinovăția inculpatului.

Instanța de recurs se raliază argumentelor expuse în decizia Curții de Apel contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

Respectiv, Colegiul consideră necesar de a interveni cu mențiunea că, potrivit statuărilor Curții Europene, aceasta a evidențiat, cu titlul de principiu, că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art.6 din Convenție. (a se vedea în acest sens cauza Bachowski vs. Polonia din 02.11.2010).

În concluzie, reieșind din cele menționate, Colegiul penal va sintetiza argumentele ce stau la baza soluției de inadmisibilitate a prezentului recurs, și anume acestea se exprimă în faptul că, odată ce cauza a fost examinată minuțios după rejudecare de către instanța de apel, iar criticele avansate de apărător au primit deja răspunsuri detaliate și fundamentate pe actele cauzei, Colegiul penal conchide lipsa necesității reluării și repetării acestora. Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din cererea de recurs înaintată de avocatul M. Suduc nu și-au găsit confirmare.

17. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Suduc Marian în numele inculpatului Grate Ghenadie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Grate Ghenadie*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 iulie 2019.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Svetlana Filincova

Maria Ghervas